

ДУБЛЯЖ ЯК РІЗНОВИД АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Глобалізація наразі істотно позначається на світовому спілкуванні, тому існує необхідність розуміння культурних спадщин іншими національними спільнотами. Саме кінематограф є тим видом мистецтва, що може слугувати містком між різними культурами. Галузь кіноперекладу наразі ще не дуже досліджена, однак визначаємо, що аудіовізуальний переклад - це «галузь перекладознавства, пов'язана з передачею мультимодальних і мультимедійних текстів іншою мовою та/або культурою»[2].

Дубляж - це синхронізація губ, коли голосова доріжка вихідної мови замінюється на цільову мову, яка з'являється в театрах, операх чи під час перегляду фільмів, серіалів. Дубляж розглядається на рівні перекладу певних сцен, а не речень. Науковці одностайні в тому, що головною особливістю перекладу дубляжу є поєднання аудіо- та відео-дублів, або мовного та позамовного складників (звуку та зображення) кіновиробництва. Мета нашого дослідження – звернути увагу на культурні аспекти, які є невід'ємною частиною кожного серіалу і які повинні бути враховані у процесі перекладу.

При перекладі національно забарвленої лексики перекладач застосовує два основних методи: еквівалентність та адаптація. Мета еквівалентності - «використання функціонального еквівалента, що функціонує в цільовій культурі» [3], означає, що інформація у вихідному тексті добре передана при перекладі; і адаптація - «створення перекладачем паралельної ситуації» [3], означає, що переклад не повинен вказувати на те, що це переклад. У цільовій культурі він має функціонувати як окремий, самостійний, незалежний текст.

Під час адаптації перекладачі відходять від вихідного тексту, щоб «одомашнити» фільм. Причини такого відходу залежать від потреб ринку та ідеологічного спектру. Наприклад, американський ринок має певні правила для анімаційних серіалів. Кожен епізод має перерви для реклами та титрів, а серіал повинен мати щонайменше 65 епізодів. У японському аніме немає встановленого мінімуму кількості серій, тому, коли аніме було представлено на американському ринку, були внесені певні зміни. Одним із таких прикладів є те, що було об'єднано три окремі японські анімаційні шоу в одну серію з 85 півгодинних сегментів; (Super Dimension Fortress

Macross, Super Dimension Cavalry: Southern Cross і Genesis Climber Mospeada). У результаті такого об'єднання змінювалися назви серій, з'являлися нові сюжети, а творчі переходи з попередніх епізодів використовувалися, щоб приховати відмінності.

Також часто використовується інша звукова доріжка замість оригіналу, щоб додати додаткової конотації, наприклад, висміяти фільм, як це було у випадку з фільмом Вуді Аллена «Що трапилося, тигрова ліліє?» де він переписав сценарій для мало бюджетного японського трилера .

З точки зору еквівалентності, дубляж має відтворювати всю вербальну та невербальну інформацію, яку приховано в оригінальній звуковій доріжці. Переклад має точно передавати інформацію. Це також передбачає вирішення певних проблем перекладу, викликаних (не)формальністю мови, акцентами та діалектами, а також піснями та жартами. Акторська гра в дубляжі має передавати емоції та драматизм оригінального виконання, але робити це таким чином, щоб передати ті ж емоції у певній цільовій культурі .

Дубляж повинен створювати ілюзію того, що герої справді розмовляють мовою глядача. Щоб дубляж був органічним, важливою є хороша синхронізація та природні діалоги акторів. Однак це не повинно зашкодити точності перекладу або викликати неприродність діалогу. Має бути загальна узгодженість між зображенням і звуком. Таким чином, діалог повинен мати сенс відповідно до того, що видно на екрані, а почуті голоси мають звучати так, ніби їх промовляють персонажі, за якими ці голоси закріплені. Переклад має звучати «реалістично, достовірно та правдоподібно», щоб глядач не відволікався від сюжетної лінії [1].

Таким чином, дубляж є напрочуд цікавим та водночас складним процесом. Головне завдання дубляжу полягає в тому, щоб зробити фільми та серіали доступними для значно ширшої аудиторії за допомогою перекладу. Перекладач повинен насамперед прагнути до еквівалентності перекладу, а потім, відповідно до принципу адекватності, тобто семантичного змісту вихідного мовного сегмента, прагнути творчо та унікально знайти вдалі методи і прийоми їх перекладу.

Література:

1. Кузенко Г. М. Кінопереклад як особливий вид художнього перекладу (на матеріалі англійської мови). *Одеський лінгвістичний вісник : [наук.-практ. журнал]. Одеса, 2017. № 9. Т. 3. .*

2. Мельник А. П. Кінопереклад як особливий тип аудіовізуального перекладу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна. 2015. Вип. 58. .*

3. Сітко А.В., *Адекватність і еквівалентність у перекладі мовних особливостей. Sciences of Europe, Praha, 2016. Vol 1 (10). .*